

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-04-02

Diarienummer: N608-3213/23

Handläggare: Claes Strand

E-post: claes.strand@forskola.goteborg.se

Reviderade ersättningsbelopp 2024 för fristående verksamhet inom förskolenämndens ansvarsområde

Förslag till beslut

Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag för reviderade ersättningsbelopp 2024 till fristående förskola och fristående pedagogisk omsorg.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade den 21 mars i kompletteringsbudgeten beslut om att ge förskolenämnden ett tillskott på 100 mnkr. Förskolenämnden beslutade 27 mars om att avsätta 70 mnkr av dessa till barnpengen för att kompensera för ökade kostnader. Resterande 30 mnkr avsattes för barn i behov av särskilt stöd. Tjänsteutlåtandet innehåller förslag till reviderad barnpeng 2024 till fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Det reviderade grundbeloppet för 2024 har ökat med 1,7 procent jämfört med det grundbelopp som nämnden tog beslut om 20 december 2023 (N608-3213/23).

De reviderade ersättningsbeloppen för 2024 beräknas tillföra de fristående förskolorna och fristående pedagogisk omsorg ytterligare 12,5 mnkr för 2024. I beloppet ingår kompensation för administration med 3 respektive 1 procent samt schablon för moms 6 procent. Momsen får kommunen kompensation för via kommunkontosystemet vilket gör att förvaltningens nettokostnad blir drygt 11,9 mnkr.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förskolenämndens resursfördelningsmodell har som mål att utjämna socioekonomiska skillnader mellan förskolor. Strukturbeloppet är ett styrmedel för att alla barn ska få tillgång till en likvärdig förskola av god kvalitet. Det innebär att barnpengen är anpassad till barnens olika behov och förutsättningar vid varje förskola, kommunal såväl som fristående.

Utgångspunkten vid beräkning av ersättningsbeloppen baseras på likabehandlingsprincipen, det vill säga ersättningen per barn ska vara den samma oavsett om barnet går i kommunal eller fristående verksamhet.

Barnkonventionen

Förskolenämndens resursfördelning ska bidra till att skapa goda förutsättningar för barnen att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 17 april 2024.

Bilagor

1. Reviderad barnpeng 2024 för fristående förskolor med fler än 20 barn i sin verksamhet.
2. Reviderad barnpeng 2024 för fristående förskolor med upp till 20 barn i sin verksamhet.

Ärendet

Kommunfullmäktige fattade den 21 mars i kompletteringsbudgeten beslut om att ge förskolenämnden ett tillskott på 100 mnkr. Förskolenämnden beslutade 27 mars om att avsätta 70 mnkr av dessa till barnpengen för att kompensera för ökade kostnader. Resterande 30 mnkr avsattes till barn med behov av särskilt stöd. Tjänsteutlåtandet innehåller förslag till reviderad barnpeng 2024 till fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Beskrivning av ärendet

Beräkningen av reviderad barnpeng för 2024 har sin utgångspunkt i förskolenämndens resursfördelningsmodell samt ersättningsregler för kommunala och fristående förskolor samt pedagogisk omsorg. Samtliga beslut och ärenden i frågan baseras på skollagen och skolförordningens regleringar inom området samt med beaktande av aktuell rättspraxis.

Bakgrund

Kommunernas och skolhuvudmännens ansvar att fördela resurser till skolor har förtydligats i skollagen vid flera tillfällen. Numera anges att kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (Skollagen 2010:800 kap 2, § 8b).

När det gäller hur resurser till fristående verksamhet ska hanteras infördes regleringar i skollag och skolförordning inför bidragsåret 2010 vilka vanligen kallas ”Bidrag på lika villkor”. Lagstiftningens huvudsakliga innehåll kan sammanfattas enligt nedan:

- likabehandlingsprincipen ska tillämpas. Det vill säga att bidragen ska bestämmas på samma grunder som till den egna verksamheten.
- kommunens budget ska ligga till grund för bidragen.
- bidraget utgörs av ett grundbelopp och i förekommande fall ett tilläggsbelopp.
- huvudman får överklaga kommunens bidragsbeslut hos allmän förvaltningsdomstol.

Strukturersättning/Socioekonomiskt index

Den data som ligger till grund för strukturersättningen levereras av Statistiska Centralbyrån (SCB). Den beroende variabeln är elevers betyg i åk 9 – huruvida eleven har uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram eller inte. Valet av beroende variabel motiveras med att de elever som inte uppnått behörighet antas vara de elever som har större behov av stöd och stimulans. De förklarande variabler som ingår i modellen är individdata för barn inskrivna i förskolor oktober 2023 och deras vårdnadshavare:

- kön
- invandring
- högsta utbildning för vårdnadshavarna
- ekonomiskt bistånd
- bor med en eller båda vårdnadshavarna.
- vårdnadshavarnas inkomst
- utländsk bakgrund
- Human Development Index (HDI)
- bostadsområdets sociala tyngd

SCB:s beräkningar utmynnar i ett index som indikerar det förväntade studieresultat för olika förskolor givet barnens socioekonomiska bakgrund. En förskola med en lägre andel barn som riskerar att inte klara målen än genomsnittet får ett index lägre än 100. En förskola med en högre beräknad andel som riskerar att inte klara målen får ett index som är högre än 100 och därmed en högre strukturersättning per barn. Strukturersättningens andel av den totala barnpengen är 5 procent.

Specifikation ersättningsbelopp till fristående förskolor

En kommun ska enligt skollagens regleringar kunna redovisa hur bidraget till enskilda huvudmän har räknats ut. Ett minimikrav är att det ska vara möjligt att urskilja hur lokalkostnadsersättning och schablon för administration och moms har beräknats.

I förskoleförvaltningens förslag redovisas barnpengen enligt skollagens minimikrav. Beslutad modell för barnpeng baseras på en grundersättning utifrån ålder och vistelsetid samt en strukturersättning baserad på socioekonomiska variabler. Modellen tar också sin utgångspunkt i de gemensamma ekonomistyrningsprinciperna för Göteborgs Stad med en målstyrd verksamhet och där resursfördelningen inte sker mot enskilda kostnadsslag.

Grundbelopp

Förskolor med över 20 barn i sin verksamhet ersätts med ett grundbelopp enligt tabell 1. För så kallad småskalig verksamhet med upp till och med 20 barn ges ersättning enligt tabell 2 samt strukturersättning enligt samma andel som övriga förskolor.

Tabell 1

Reviderat grundbelopp 2024			
Ålder/serviceform	15 tim	25 tim	heltid
0-2 år	88 916	133 374	177 832
3-5 år	66 687	100 031	133 374

Tabell 2

Reviderat grundbelopp småskalighet 2024			
Ålder/serviceform	15 tim	25 tim	heltid
0-2 år	169 252	169 252	169 252
3-5 år	125 816	125 816	125 816

Ett barn räknas som yngre fram till och med juni det år barnet fyller tre år.

Förskolor som ersätts med grundbelopp för småskalighet men som avser att utöka barngruppen till över 20 barn ska meddela förvaltningen detta senast den 5:e aktuella månaden då utökningen planeras. Det samma gäller för förskolor som har över 20 barn och avser att minska till max 20 barn så att verksamheten räknas som småskalig. Storleken på respektive förskolas struktur- och totalt ersättningsbelopp per barn framgår i bilaga 1 och 2.

Lokalkostnader

I ersättningsbeloppen i bilaga 1 och 2 till fristående förskolor ingår lokalkostnad enligt nedanstående tabeller. Beräkningen baseras på förskoleförvaltningens budgeterade lokalkostnader för 2024.

Lokalkostnad som ingår i grundbeloppet			
Ålder/serviceform	15 tim	25 tim	heltid
0-2 år	18 525	27 788	37 050
3-5 år	13 894	20 841	27 788

Lokalkostnad som ingår i grundbeloppet småskalighet			
Ålder/serviceform	15 tim	25 tim	heltid
0-2 år	35 198	35 198	35 198
3-5 år	26 399	26 399	26 399

Administration

Kompensation för administration utgår med tre procent av grundbelopp, strukturersättning samt kompensation för Center för skolutveckling (Cfs).

Moms

Kompensation för moms utgår med sex procent av grundbelopp, strukturersättning, administration samt kompensation för Center för skolutveckling (Cfs).

Specifikation ersättningsbelopp till fristående pedagogisk omsorg

Verksamheten omfattar i genomsnitt fem barn per dagbarnvårdare. Ersättningarna är därför beräknad på grundbeloppet för småskalighet. Då verksamheten vanligtvis bedrivs i det egna hemmet har avdrag gjorts för genomsnittlig lokalkostnad. I stället ersätts verksamheten för detta med omkostnadsersättning vilket för 2024 har indexuppräknats med 4,1 procent.

Reviderad barnpeng 2024 för fristående pedagogisk omsorg								
Ålder	Grundbelopp småskalighet	Avdrag lokalkostnad	Omkostnads ersättning	Center för skolutveckling	Grundbelopp	Administrations schablon	Moms kompensation	Totalt per barn 2024
						1%	6%	
1-2 år	169 252	-35 198	14 366	155	148 575	1 486	9 004	159 064
3-5 år	125 816	-26 399	10 631	155	110 203	1 102	6 678	117 983

Center för skolutveckling (Cfs)

Rättspraxis har gjort gällande att så kallade fria nyttigheter inte kan riktas till enskilda skolhuvudmän utan kompensation utgår i stället som en del av barnpengen.

Retroaktiv ersättning

Utbetalning av reviderade ersättningsbelopp för 2024 samt retroaktiv ersättning från och med januari till fristående förskolor och pedagogisk omsorg kommer att göras i samband med utbetalning av ordinarie ersättning månaden efter att förskolenämnden tagit beslut om reviderade ersättningsbelopp för kalenderåret 2024.

Förvaltningens bedömning

Förskoleförvaltningen bedömer att förslaget för reviderade ersättningsbelopp för 2024 följer gällande lagstiftning samt nämndens beslutade resursfördelning.

Johan Olofson

Malin Welin

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Styrning och Ledning

Beslutet expedieras till:

Fristående verksamheter inom förskolenämnden i Göteborgs Stads ansvarsområde.